

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ“ излази у издању на српскохрватском односно хрватскохрватском, словеначком, македонском, албанском и мађарском језику. — Огласи по тарифи. — Жиро-рачуни код Службе друштвеног књиговодства 60862-603-1125

Петак, 14. Јануар 1977.

БЕОГРАД

БРОЈ 4

ГОД. XXXIII

Цена овом броју је 50 динара. — Претплата за 1977. годину износи 550 динара. — Редакција: Улица Јована Ђисетића бр. 1. Пошт. фак 228. — Телефони: централа 650-155; Уредништво 651-883; Служба претплате 651-732; Комерцијални сектор 651-871; Телекс 11758

ЗАКОН

О КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

НАДЛЕЖНОСТ СУДОВА

Члан 23.

(1) У првом степену судови суде у већима састављеним од двојице судија и тројице судија поротника за кривична дела за која се по закону може изрећи казна затвора у трајању од петнаест година или тежа казна, а у већима састављеним од једног судије и двојице судија-поротника — за кривична дела за која је прописана блажа казна. За кривична дела за која је прописана као главна казна новчана казна или казна затвора до једне године, у првостепеном суду суди судија појединац.

(2) У другом степену судови суде у већима састављеним од пет судија за кривична дела за која се по закону може изрећи казна затвора у трајању од петнаест година или тежа казна, а у већима састављеним од тројице судија — за кривична дела за која је прописана блажа казна. Кад суди у другом степену на претресу, веће је састављено од двојице судија и тројице судија-поротника.

(3) У трећем степену судови суде у већима састављеним од пет судија.

(4) Радње у истрази врши судија првостепеног суда (истражни судија).

(5) Председник суда и председник већа одлучују у случајевима предвиђеним у овом закону.

(6) Првостепени судови, у већу састављеном од тројице судија, одлучују о жалбама против решења истражног судије и других решења кад је то одређено овим законом, доносе одлуке у првом степену ван главног претреса и стављају предлоге у случајевима предвиђеним у овом или у другом закону.

(7) Суд одлучује о захтеву за ванредно ублажавање казне и о захтеву за ванредно преиспитивање правноснажне пресуде у већу састављеном од пет судија ако се ради о кривичном делу за које је у закону прописана казна затвора у трајању од петнаест година или тежа казна, а у већу састављеном од тројице судија — ако се ради о кривичном делу за које је прописана блажа казна.

(8) Суд одлучује о захтеву за заштиту законности у већу састављеном од пет судија ако републичким, односно покрајинским законом није предвиђено да о захтеву за заштиту законности подигнутом против одлуке већа републичког, односно покрајинског врховног суда због повреде републичког, односно покрајинског закона одлучује суд у ширем саставу.

(9) Ако овим законом није другачије одређено, судови вишег степена одлучују у већу састављеном од тројице судија и у случајевима који нису предвиђени у претходним ставовима овог члана.

Члан 24.

Савезни суд је надлежан:

1) да у последњем степену одлучује о жалбама против пресуда судова у републици, односно аутономној покрајини и Врховног војног суда кад је изречена смртна казна за кривична дела утврђена савезним законом;

2) да одлучује о захтеву за ванредно ублажавање казне у случајевима одређеним у овом закону;

3) да одлучује о захтеву за заштиту законитости у случајевима одређеним у овом закону;

4) да одлучује о захтеву за ванредно преиспитивање правоснажне пресуде у случајевима одређеним у овом закону;

5) да одлучује о сукобу надлежности између редовних судова у случајевима одређеним у овом закону;

6) да одлучује о преношењу месне надлежности суда у случајевима одређеним у овом закону;

7) да врши друге послове одређене савезним законом.

БРАНИЛАЦ

Члан 70.

(1) Ако је окривљени нем, глув или неспособан да се сам успешно брани или ако се поступак води због кривичног дела за које се може изрећи смртна казна, окривљени мора имати браниоца већ приликом првог испитивања.

(2) После подигнуте оптужнице због кривичног дела за које се по закону може изрећи десет година затвора или тежа казна, окривљени мора имати браниоца у времену достављања оптужнице.

(3) окривљени коме се суди у одсуству (члан 300) мора имати браниоца чим се донесе решење о суђењу у одсуству.

(4) Ако окривљени у случајевима обавезне одбране из претходних ставова не узме сам браниоца, председник суда ће му поставити браниоца по службеној дужности. Кад се окривљеном по службеној дужности постави бранилац после подигнуте оптужнице, обавестиће се о томе окривљени заједно са достављањем оптужнице.

(5) За браниоца ће се поставити адвокат, али ако у седишту суда нема довољно адвоката, за браниоца се може поставити и друго лице које је дипломирани правник и способно је да окривљеном пружи помоћ у одбрани.

МЕРЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПРИСУСТВА ОКРИВЉЕ- НОГ И УСПЕШНО ВОЂЕЊЕ КРИВИЧНОГ ПОС- ТУПКА

6. Притвор

Члан 191.

(1) Притвор ће се увек одредити против лица за које постоји основана сумња да је извршило кривично дело за које је у закону прописана смртна казна. Ако околности указују да се ради о случају за који закон прописује могућност изрицања блаже казне (члан 42. тачка 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије), притвор се не мора одредити.

(2) Ако постоји основана сумња да је одређено лице учинило кривично дело, а не постоје услови за обавезни притвор, притвор се против тог лица може одредити:

1) ако се крије или ако се не може утврдити његова истоветност, или ако постоје друге околности које указују на опасност од бекства;

2) ако постоји основана бојазан да ће уништити трагове кривичног дела или ако особите околности указују да ће ометати истрагу утицањем на сведоке, саучеснике или прикриваче;

3) ако особите околности оправдавају бојазан да ће поновити кривично дело, или да ће довршити покушано кривично дело, или да ће учинити кривично дело којим прети;

4) ако је у питању кривично дело за које се по закону може изрећи казна десет година затвора или тежа казна, а услед начина извршења, последица или других околности дела дошло је или би могло да дође до таквог узнемирења грађана да је

ради несметаног вођења кривичног поступка или безбедности људи неопходно одређивање притвора.

(3) У случају из тачке 1. става 2. овог члана, притвор који је одређен само због тога што се не може утврдити истоветност лица траје док се ова истоветност не утврди. У случају из тачке 2. став 2. овог члана, притвор ће се укинути чим се обезбеде докази због којих је притвор одређен.

(4) Лице затечено на извршењу кривичног дела за које се гони по службеној дужности може свако лишити слободе. Лице лишено слободе мора се одмах предати истражном судији или органу унутрашњих послова, а ако се то не може учинити, мора се одмах обавестити један од тих органа. Орган унутрашњих послова поступиће по члану 195. овог закона.

Члан 193.

(1) Истражни судија дужан је да лицу лишеном слободе које му је доведено одмах саопшти да може узети браниоца који може присуствовати његовом испитивању, и ако је потребно — помоћи му да нађе браниоца. Ако у року од 24 сата од часа овог саопштења лице лишено слободе не обезбеди присуство браниоца, истражни судија је дужан да то лице одмах испита.

(2) Ако лице лишено слободе изјави да неће да узме браниоца, истражни судија је дужан да га испита у року од 24 сата.

(3) Ако у случају обавезне одбране (члан 70. став 1) лице лишено слободе не узме браниоца у року од 24 сата од часа кад је поучено у овом праву или изјави да неће узети браниоца, поставиће му се бранилац по службеној дужности.

(4) Одмах после испитивања, истражни судија ће одлучити да ли ће лице лишено слободе пустити

на слободу. Ако сматра да лице лишено слободе треба задржати, истражни судија ће о томе одмах обавестити јавног тужиоца ако овај већ није поднео захтев за спровођење истраге. Ако јавни тужилац у року од 48 сати од часа кад је обавештен о притвору не стави захтев за спровођење истраге, истражни судија ће лице лишено слободе пустити на слободу.

РЕДОВНИ ПРАВНИ ЛЕКОВИ

Члан 361.

(1) Оптужени се може одрећи права на жалбу само пошто му је пресуда достављена. Оптужени се и пре тога може одрећи права на жалбу ако су се тужилац и оштећени, кад има право да изјави жалбу због свих основа (члан 360. став 4), одrekli права на жалбу, осим ако би оптужени по пресуди имао да издржава казну затвора. До доношења одлуке другостепеног суда, оптужени може одустати од већ изјављене жалбе. Оптужени може одустати и од жалбе коју су изјавили његов бранилац или лица наведена у члану 360. став 2. овог закона.

(2) Тужилац и оштећени могу се одрећи права на жалбу од часа објављивања пресуде па до истека рока за изјаву жалбе, а могу до доношења одлуке другостепеног суда одустати од већ изјављене жалбе.

(3) Одривање и одустајање од жалбе не може се опозвати.

(4) Оптужени се не може одрећи права на жалбу нити одустати од већ изјављене жалбе ако му је изречена смртна казна.

2. Жалба на пресуду другостепеног суда

Члан 391.

(1) Против пресуде другостепеног суда дозвољена је жалба суду који одлучује у трећем степену само у следећим случајевима:

1) ако је другостепени суд изрекао смртну казну или казну затвора од двадесет година, или ако је потврдио пресуду првостепеног суда којом је изречена таква казна;

2) ако је другостепени суд на основу одржаног претреса утврдио чињенично стање другачије него првостепени суд и на тако утврђеном чињеничном стању засновао своју пресуду;

3) ако је другостепени суд преиначио пресуду првостепеног суда којом је оптужени ослобођен од оптужбе и изрекао пресуду којом се оптужени оглашава кривим.

(2) О жалби против другостепене пресуде решава суд трећег степена у седници већа сходно одредбама које важе за поступак у другом степену. Пред овим судом не може се одржати претрес.

(3) Одредбе члана 380. овог закона примениће се и на саоптуженог који није имао право да изјави жалбу против другостепене пресуде.

3. Жалба Савезном суду

Члан 392.

(1) Против пресуде републичког врховног суда, односно покрајинског врховног суда или Врховног војног суда, којом је изречена смртна казна, или којом је потврђена пресуда о изрицању смртне казне за кривично дело утврђено савезним законом, дозвољена је жалба Савезном суду.

(2) У поступку пред Савезним судом сходно се примењују одредбе које важе за поступак у другом степену, али се пред тим судом не може одржати претрес. Одредба члана 380. овог закона примениће се и на саоптуженог који није имао право да изјави жалбу Савезном суду против пресуде за кривично дело утврђено савезним законом.

Члан 393.

(1) Ако је поред жалбе против другостепене пресуде за чије решење би био надлежан Савезни суд (члан 392. став 1) изјављена и жалба у погледу истог оптуженог или у погледу саоптуженог за чије решење је надлежан суд у републици, односно аутономној покрајини, односно Врховни војни суд (члан 391. став 1. тач. 1. до 3), о свим изјављеним жалбама одлучиће надлежни суд у републици, односно аутономној покрајини, односно Врховни војни суд.

(2) Ако у случају из става 1. овог члана суд трећег степена потврди одлуку другостепеног суда о смртној казни за кривично дело утврђено савезним законом или ако изрекне смртну казну за такво дело, о жалби изјављеној у погледу оптуженог који је осуђен на ову казну одлучиће у последњем степену Савезни суд.

ВАНРЕДНИ ПРАВНИ ЛЕКОВИ

2. Ванредно ублажавање казне

Члан 413.

(1) Захтев за ванредно ублажавање казне могу поднети јавни тужилац, осуђени и његов бранилац, као и лица која су овлашћена да изјаве жалбу против пресуде у корист оптуженог (члан 360).

(2) Захтев за ванредно ублажавање казне не задржава извршење казне. Ако је поднесен захтев за ванредно ублажавање смртне казне, са извршењем казне застаће се до окончања поступка по овом захтеву. У случају поновног подношења захтева за ванредно ублажавање смртне казне, са извршењем казне застаће се ако то одлучи председник суда надлежног за извршење те казне.

Члан 414.

(1) Захтев за ванредно ублажавање казне подноси се суду који је донео пресуду у првом степену.

(2) Председник већа првостепеног суда одбацује захтев који је поднесен од лица које није овлашћено на подношење захтева.

(3) Првостепени суд ће извидети да ли постоје разлози за ублажавање, па ће по саслушању јавног тужиоца, ако се поступак водио по његовом захтеву, списе са својим образложеним предлогом доставити суду надлежном за одлучивање о захтеву за ванредно ублажавање казне.

(4) Ако је у питању кривично дело за које се поступак водио по захтеву јавног тужиоца, суд који одлучује о захтеву за ванредно ублажавање казне ће пре доношења решења списе доставити јавном тужиоцу који поступа пред тим судом. Јавни тужилац може ставити писмени предлог суду.

(5) Кад је Савезни суд потврдио пресуду којом је изречена смртна казна за кривично дело утврђено савезним законом, о захтеву за ванредно ублажавање казне решава тај суд. Савезни суд ће претходно доставити списе савезном јавном тужиоцу, који може ставити писмени предлог.

(6) Суд ће захтев одбити ако нађе да нису испуњени законски услови за ванредно ублажавање казне. Ако захтев усвоји, суд ће решењем преиначити правноснажну пресуду у погледу одлуке о казни.